

حتما شما هم تا حالا حداقل یک بار دیده‌اید. چه چیزی را؟ ایگواناها و سمندرهای خانگی را روی سر کول مردم، میمون‌های با قلاده را که روی شانه‌ی یک نفر نشسته‌اند، لاکپشت‌های کنار خیابان را، سنجاب‌های توی قفس را و...
اگر شما یکی از آن آدم‌هایی هستید که عشق و علاقه‌تان به حیوانات زیادی قلمبه شده و دور بودن از آن‌ها برای تان ممکن نیست و به همین دلیل هم یکی از این حیوانات عجیب دوست‌داشتنی را آورده‌اید و در دل خودتان نگه می‌دارید، بیایید همراه من شوید تا برای چند لحظه از این زاویه به قضیه نگاه کنیم:

وقتی حیوانات خانگی ما تبدیل به مهاجمین بی‌گناه می‌شوند

چه کسی پلانکتون‌ها را قورت داد

باعث انقراض گونه‌های بومی شوند. باور نمی‌کنی؟! پس بگذار چندتا مثال برایت بزنم:

در سال ۲۰۰۱ جانوری به اسم شانه‌دار دریایی که بومی اقیانوس اطلس است از طریق مخزن آب کشتی‌ها به دریاهای دیگر راه یافته. بعد از ورود این جانور به دریای خزر میزان پلانکتون‌های جانوری ۷۵ درصد کاهش یافته (شانه‌دار دریایی آن هفتاد و پنج درصد را خورده!) و از آن‌جا که این پلانکتون‌های جانوری غذای اصلی ماهی کیلکا و تمامی بچه‌ماهی‌ها بودند، جمعیت کیلکاها هم بسیار کم شده است یعنی حدود یک چهارم قبل. کیلکا مهم‌ترین غذای بسیاری از جانوران از جمله ماهیان خاویاری، ماهی آزاد و فک دریای خزر است و بنابراین کم شدن‌اش به جمعیت این گونه‌ها هم آسیب رسانده است. به این ترتیب کل زنجیره‌ی غذایی دریا با اختلال مواجه شده‌است.

اصلا بگذریم از این‌که ممکن است بین انسان و این حیوانات بیماری مشترک وجود داشته باشد و بیماری از حیوانات به شما سرایت کند. بالاخره حتما می‌خواهی بگویی هر که طاووس خواهد جور هندوستان کشد.

از این یکی چه‌طور؟ بگذریم یا نه؟ این‌که هرچه‌قدر ما آدم‌ها به نگه‌داشتن این حیوانات وحشی و غیر بومی بیش‌تر علاقه نشان دهیم، شکارچیان و صیادان بیش‌تر آن‌ها را شکار می‌کنند و می‌آورند و به ما می‌فروشند.

از این یکی هم بگذریم که حضور این حیوانات در زیستگاه‌های غیربومی‌شان آن‌ها را تبدیل می‌کند به یک گونه‌ی مهاجم. و حضور گونه‌های مهاجم تهدیدی جدی برای تنوع زیستی کشورمان است.

واقعا؟ واقعا بگذریم؟ یعنی واقعا می‌شود از همه‌ی این‌ها گذشت؟

من یک نظر دیگر دارم. آن هم این است: بیا نگذریم... لطفا بیا نگذریم...

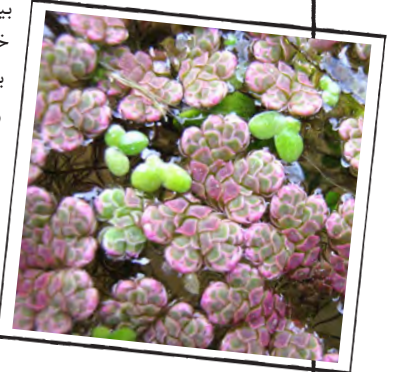
بیا بدانیم که مثلا در مورد همان میمون‌های خانگی، به دلیل نزدیکی ساختار آناتومی بدن‌شان با انسان‌ها، بیماری‌های مشترک زیادی بین ما و این حیوانات وجود دارد که بعضی از آن‌ها کشنده است و هیچ راه پیش‌گیری هم ندارد. این‌ها فقط چندتا از این بیماری‌ها هستند: ایدز، کزاز، هپاتیت، مننژیت و انواع بیماری‌های انگلی داخلی و پوستی.

بیا بدانیم که خیلی از ما ممکن است یک

موقعی خسته شویم و این حیوانات

را در طبیعت رها کنیم و یا حتی ممکن

است خود این حیوانات یک روزی فرار کنند و این یعنی تهدیدی برای محیط‌زیست به‌خاطر یک گونه‌ی مهاجم. (گونه‌ی مهاجم به گونه‌ای طبیعی می‌گویند که پیش‌تر در آن زیستگاه وجود نداشته و با حضورش در آن زیستگاه نظم طبیعی را برهم می‌ریزد و باعث آسیب رساندن به تنوع زیستی آن‌جا می‌شود.) در واقع جریان این است که این گونه‌ها علاوه بر رقابت بر سر منابع غذایی با گونه‌های بومی، با انتقال بیماری‌ها و تداخل ژنتیکی می‌توانند

در سال ۱۳۶۵ سازمان تحقیقات علمی صنعتی‌ایران سرخس آزولا را از کشور

فیلیپین به عنوان یک گیاه جذب‌کننده‌ی ازت هوا برای انجام کارهای مطالعاتی وارد کشور کرد. این گیاه دارای ریشه‌های چند میلی‌متری است و در رطوبت به سرعت رشد می‌کند. به همین دلیل این گیاه به سرعت پراکنده شد و وارد تالاب‌های کشور به‌خصوص مناطق شمالی و تالاب انزلی شد. بعد هم به وسیله‌ی جریان آب، وسایل نقلیه و پرندگان جا‌به‌جا شد و سطح بیش‌تری را پوشاند. وجود این گیاه آفت در این تالاب باعث مختل شدن بخش بزرگی از فعالیت‌های اکوسیستم آن شد و زندگی زیستی آن را در معرض خطر قرار داد.

حالا بیست و پنج درصد سطح تالاب با گیاه آزولا پوشانده شده و تنوع زیستی در این منطقه را تحت تاثیر

قرار داده است.

یک مثال دیگر ورود گونه‌ی مهاجم را کون به جنگل‌های شمال کشور خصوصا جنگل‌های استان گیلان در منطقه‌ی تالش است که منجر به کاهش بسیار چشم‌گیر جمعیت پرندگان منطقه شده است.

از این مثال‌ها زیاد است. خیلی خیلی زیاد، و خوب است که من و تو کمی در مورد آن فکر کنیم...

